

Важливо також відзначити, що студентські роки пов'язані з процесами самовизначення й самоідентифікації людини, усвідомлення нею своєї самобутності й унікальності, причому ці процеси часто мають неоднорідний і суперечливий характер. В іноземних студентів такі процеси суттєво ускладнюються ще і втратою звичних для них соціальних зв'язків, що нерідко провокує зниження навчальної успішності людини, а то і взагалі спричиняє появу в неї нервових розладів чи депресії [1]. У світлі цього виникає актуальна потреба в грамотно організованій викладачами педагогічній підтримці іноземців на основі врахування їхніх національних та індивідуальних особливостей, що дає змогу попередити чи за необхідності успішно подолати молодим людям ці негативні явища в процесі адаптації.

Крім того знання національних традицій та звичок допомагає викладачу грамотно розбудовувати з ними спілкування, щоб, з одного боку, не поставити іноземних студентів у незручне в площині їхньої національної культури становище, а з іншого – не дозволити їм маніпулювати собою. Так, в одному з українських вишів група іноземних студентів попросили викладача дозволити їм запізнитися на півгодини на заняття, оскільки вони хочуть цей час присвятити молитві. Однак на заняттях вони з'явилися лише через 3 години. Проте це не завадило їм наступного дня знову звернутися до педагога з аналогічним проханням. Очевидно, що викладач у цьому разі мав обрати такий варіант дій, щоб не зачепити релігійних почуттів студентів, але водночас і не допустити пропусків ними занять.

Висновки з даного дослідження. Отже, можна підсумувати, що врахування викладачами особливостей національної культури іноземних студентів у процесі педагогічної взаємодії є дійсно актуальною потребою сьогодення, що дозволяє значно полегшити процес їхньої адаптації, а як наслідок – зробити процес навчання більш ефективним.

Перспективи подальших розвідок. У перспективі планується дослідити інші педагогічні аспекти цього складного явища.

Список використаних джерел

1. Поздняков И. А. Проблемы адаптации иностранных студентов в России в контексте педагогического сопровождения / И. А. Поздняков // Известия Российского государственного педагогического университета имени А. И. Герцена. – 2010. – Вып. 121 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://cyberleninka.ru/article/n/problemu-adaptatsii-inostrannyh-studentov-v-rossii-v-kontekste-pedagogicheskogo-soprovozhdeniya>.
2. Бабаков В. Г. Национальное сознание и национальная культура. Методологические проблемы / В. Г. Бабаков В. М. Семенов – М. : ИФ РАН, 1996. – 70 с.
3. Ерасов, Б. С. Социальная культурология / Б. С. Ерасов. – М.: Аспект Пресс, 1998. – 592 с.
4. Этнопсихологический словарь / под ред. В. Г. Крысько. – М. : МПСИ, 1999 – 343 с.
5. Малыгина И. В. Проблемы взаимодействия культуры и национального самосознания : дис. ... канд. филос. наук / И. В. Малыгина. – М., 1993. – 146 с.
6. Шишков Ю. В. Роль культуры в интеграционном процессе / Ю. В. Шишков // Европейская интеграция, Большая Гуманистическая Европа и культура. – М.: УРСС, 1998. – С. 210-217.
7. Лян Летянь. Проблема межкультурного отношения в современном мире / Лян Летянь [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ibl.ru/konf/041208/68.html>.
8. Гречко П. Глобализация : образовательные горизонты / П. Гречко // Высшее образование в России. – 2005. – № 11. – С. 102–107.
9. Пузаков А. В. Дифференциация как неотъемлемая часть межкультурной коммуникации / А. В. Пузаков [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://study-english.info/article034.php#ixzz2jFEfs72a>.

УДК: 37.034

Т.Ф. Юркова

ВИХОВАННЯ МОРАЛЬНО-ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ В УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

Анотація. У статті висвітлено особливості процесу виховання морально-духовних цінностей в учнівській молоді, розкрито сутність і структурні компоненти. Аналіз визначеної проблеми та практичний досвід роботи з учнями підліткового віку свідчить, що морально-духовне виховання буде здійснюватися ефективніше, якщо одержані учнями знання систематично використовуються в їх практичній діяльності.

Ключові слова: учнівська молодь, виховання, морально-духовні цінності, духовна культура, ідеали, цінності.

Yurkova T.F. Education of moral and spiritual values in school-aged children.

Annotation. The article deals with the peculiarities of education moral and spiritual values in school-aged children, the essence and structural components. Analysis of the defined problem identified and practical experience with pupils of teenage age indicates, that the moral and spiritual education to be carried out efficiently if knowledge obtained by pupils regularly used in their practice.

Key words: school-aged children, education, moral and spiritual values, spiritual culture, ideals and values

Постановка проблеми у загальному вигляді. Проблема цінностей перебуває в центрі уваги сьогодення. Це значною мірою зумовлено тим, що ціннісна система суспільства руйнується. Натомість нова, демократична, створюється вкрай повільно. Сучасний етап життя українського суспільства пов'язаний з утвердженням державності і суверенітету України, реформуванням усіх сфер людської життєдіяльності, який супроводжується соціальними, економічними, духовними змінами. В умовах демократизації, духовно-інтелектуального відродження українського народу, зростання культурно-просвітницької активності мас, гуманізації та гуманітаризації реформованої освіти, зростання національної самосвідомості суспільства активізується проблема духовного збагачення, переосмислення цінностей та ціннісних орієнтацій особистості.

Морально-духовний розвиток особистості є пріоритетним напрямком діяльності вищої школи, передбачає формування моральних, правових, естетичних, а також інтелектуальних цінностей учнівської молоді. Тому в державній національній доктрині освіти в Україні XXI століття головна мета національного виховання молоді на сучасному етапі визначається як формування особистісних рис громадянина України, що включає в себе національну самосвідомість, розвинену духовність, моральну, художньо-естетичну, правову, трудову, фізичну, екологічну культуру, розвиток індивідуальних здібностей і таланту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Упродовж усієї історії педагогічної думки педагоги-дослідники зверталися до сенсу та значущості педагогічної професії. Особлива роль в усвідомленні особистості дитини як суб'єкта навчання, як людини, що розвивається, належить видатним класикам зарубіжної та вітчизняної педагогічної думки (Я.Коменський, Д. Локк, Ж.-Ж.Руссо, І.Песталоцці, Ф.Дістервег, К.Ушинський та ін.). В їхніх працях не тільки доводиться необхідність орієнтації молоді на зразки високоморальної поведінки, на вічні цінності правди, добра і справедливості, але й визначаються деякі конкретні шляхи, що ведуть до реалізації цієї мети.

У подальшому значний внесок у розвиток аксіологічної сутності педагогічної професії зробили Х.Алчевська, П.Блонський, М.Корф, А.Макаренко, В.Сухомлинський, Л.Толстой, С.Шацький та ін.

Принципи, зміст і методику морального виховання підлітків і молоді у процесі різних видів діяльності розкрито в працях А.Бойка, І.Єрмакової, Т.Коннікової, І.Мар'єнка, В.Сухомлинського. Визначено напрямки удосконалення в процесі морального виховання молоді на засадах цілісного підходу (Д.Гришин, Л.Гордін, Д.Зязюн, О.Киричук, Е.Юрчук).

Аналіз психолого-педагогічної та науково-методичної літератури дає змогу зробити висновок, що значна кількість робіт дослідників О.Вишневського, Б.Вишеславцева, О.Кульчицького, Д.Степовика, О.Сухомлинської, Г.Шевченка, Л.Шугаєвої присвячено питанням впливу релігійних концептів на особистість дитини, на розвиток її духовних і моральних потенціалів.

Роль і вплив ціннісних орієнтацій на становлення особистості розглянуто в наукових дослідженнях Є.Барбіної, А.Богуш, В.Бутенка, Т.Бутківської, С. Волкової, Л. Кулікової, В.Струманського, Р.Скульського, І.Тараненка, В. Федяєвої, Т. Яцули та ін.

Значний внесок у розробку теорії цінностей зробили американські та західно-європейські соціологи М.Вебер, Е.Дюркгейм, Т.Парсонс, М.Рокіч, Ф.Знанецький та ін.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Однак залишаються негедостатньо вивченими питання виховання морально-духовних цінностей у школярів загальноосвітньої школи.

Формулювання цілей статті. Здійснюваний нами науково-педагогічний пошук спрямовано на те, щоб на теоретичному рівні визначити сутність та особливості процесу

виховання морально-духовних цінностей у школярів загальноосвітньої школи, обґрунтувати умови, необхідні для успішного розв'язання цієї проблеми. У зв'язку з цим нами були визначено такі завдання:

- на основі аналізу психолого-педагогічної, філософської, соціологічної, науково-методичної літератури розкрити сутність і структурні компоненти морально-духовних цінностей особистості;

- виділити основні шляхи формування морально-духовних цінностей в учнів загальноосвітньої школи.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогодні з'явилася справжня потреба в неупередженому погляді на наявні процеси за їх духовно-ціннісним змістом. Цього потребує і педагогічна діяльність. Педагогу важливо усвідомити найважливішу професійну цінність – особистість учня, дитини як людини, яка розвивається. Для цього аксіологічний підхід передбачає розгляд важливих ціннісних категорій з точки зору історичного та логічного аналізу.

На думку О.Сухомлинської, цінності – це утворення, в основі яких перебувають людські почуття, спрямовані на ідеальне, на ідеал – те, до чого людина прагне, визнає поштиво. Це категорія етики, саме вона доводить, що в житті, в світі є цінністю; етична ж поведінка – це втілення етичних цінностей. Їх (цінності) треба шукати як у різних ситуаціях, так і в особистості [10, с. 24].

На Міжнародній науково-практичній конференції «Православні духовні цінності в контексті формування сучасного світу», що відбулася у м. Києві, обговорювалися проблеми відродження православних духовних цінностей, їх роль у сучасних суспільно-політичних процесах в Україні та світі, формування духовно-моральної культури особистості, новітні тенденції розвитку соціальної доктрини Православ'я. Президент МАУП і МК Г. Щокін зазначив, що людина завжди живе майбутнім, яке збільшує для неї вагу та цінність сьогодення. У прагненні до втілення моральних ідеалів людина поєднує в собі не лише теперішнє майбутнє, а й долучається до вічного. Вічність постає в людській уяві як нескінченно досконале майбутнє. Віра виправдовує прагнення до такого майбутнього, надає особистому духові безумовної, не залежної від часу цінності. Саме це сприяє формуванню духовної спадщини народу. Значна увага приділяється збереженню духовних основ суспільства, базових загальнолюдських і національних моральних ціннісних імперативів особистості, розробці нових технологій, розширенню діапазону дії моральних факторів, повнішому використанню можливостей моральної рефлексії тощо.

Процес формування морально-духовних цінностей триває протягом усього життя. На нашу думку, найбільш сприятливим у становленні і вихованні духовності є підлітковий вік. Його називають парадоксальним, критичним, перехідним періодом вагань і потрясінь. Саме в цьому віці закладаються основи духовності, активно формуються духовні якості, системи цінностей та ідеалів.

Моральне виховання, що здійснюється в підлітковому віці, як процес систематичного цілеспрямованого формування моральної особистості забезпечує послідовне засвоєння підростаючим поколінням моральних цінностей: формування у підлітків моральних почуттів; позитивних умінь і навичок поведінки; основ моральних якостей; моральних понять і мотивів поведінки.

З психологічної точки зору моральне формування дитячої душі є віссю її духовного розвитку. У світлі цього висувається думка, що людина у своєму розвитку стоїть передусім і більше за все перед моральними завданнями. Моральне завдання, моральний сенс духовного формування дитини – ось що визначає логіку розвитку її, це необхідно розуміти, висвітлити весь процес формування особистості дитини.

Моральне життя в нас виражається і в русі почуттів, і в роботі інтелекту, і в активності, бо моральне життя є особливим типом світовідношення, цінною і своєрідною сферою життя. Завдання психологічного розкриття моральної сфери як особливої і цілісної форми життя ще не було правильно поставлено, а тим більше вирішено в психології.

У моральному вихованні підростаючого покоління важливо не тільки сформувати моральну свідомість, моральні почуття, але й найголовніше – включити школярів у

різноманітні види діяльності, де розкриваються їх моральні стосунки. У моральних відносинах учнів у процесі діяльності відображається рівень їх моральної вихованості. Моральне виховання школярів здійснюється в найбільш різних сферах їх життя і діяльності. На дитину морально впливають в сім'ї, в колі однолітків, у школі, на вулиці. Систематичне цілеспрямоване формування високоморальної особистості відбувається в школі, в організованому дитячому колективі, в якому здійснюється соціальна виховна робота, спрямована на всебічний розвиток особистості.

Як зазначав В. Сухомлинський, «...для повноцінного виховання важливо, щоб кожна людина ще в роки дитинства й особливо в підлітковому віці і ранній юності досягнула повноту свого життя, виробила в собі культуру бажань, основою і змістом якої є мудра гармонія між задоволенням матеріальних потреб і становленням розвитку потреб духовних» [11].

Значну роль у системі загальнолюдських цінностей відіграє духовна культура. Концептуальний аналіз праць вітчизняних учених дав змогу визначити її як процес гуманізації природи та суспільства, самої людини, її ставлення до оточуючої дійсності, до інших людей і самої себе, унаслідок чого духовна культура постає як визначник загальнолюдського ціннісного змісту соціуму: якою мірою людяне суспільство, якою мірою людина стала справжньою людиною для себе і для інших.

Особливості формування духовної культури в Україні висунули проблему людини і людства на перший план ще в часи Київської Русі. Зі створенням давнього, билинного, вітчизняного епосу визрівають загальнолюдські цінності, основою яких є любов до Вітчизни і захист людської гідності («Слово о полку Ігоревім», «Повість минулих літ»). Ідея пріоритету моральних цінностей та важливі орієнтації на них виразно лунає в пам'ятках писемності (статути Володимира Святославовича і Ярослава Володимировича, «Повчання дітям» Володимира Мономаха). В останньому знайшли відбиття ті високі вимоги, які ставили перед молоддю наші великі предки, – готовність до ратного подвигу в ім'я Батьківщини, прагнення до невпинної діяльності, праці, самовдосконалення, дотримання основних морально-етичних норм і правил поведінки.

Духовні витоки ціннісного освоєння світу глибоко розкрито Г. Сковородою, який наголошував, що кожна людина – це окремий світ, а отже неповторна індивідуальність. Від пізнання себе лежить шлях до пізнання всього світу і формування морально-етичних засад – мудрості, добра, честі, справедливості та інших чеснот, що є основоположними для життя і діяльності «істинної людини». Особливо актуальним є твердження Г. Сковороди, що треба дбати про виховання передусім доброго серця дитини. Він уболівав за те, щоб матеріальне не стало над духовним, а «блиск золота не затьмарив світла зірок».

Система цінностей, яка характеризує духовну культуру або певну культурну середу, становить собою результат тієї духовної роботи, яка здійснюється всім суспільством. Духовність особистості означає її інтелектуальний розвиток, що здійснюється як у процесі взаємодії людини з суспільством, природою, так і шляхом цілеспрямованої навчально-виховної роботи за умови нерозривної гідності національних і загальнолюдських надбань, науково-професійної думки.

Педагогічний процес загальноосвітньої школи завжди пов'язаний з освоєнням найважливіших для підростаючої людини цінностей. Вироблені людством ідеали і цінності, на думку В. Сухомлинського, в умовах школи стають багатством особистості вихованців. «Я домагаюся того, – писав він, – щоб моральні цінності, створені і завойовані людством в минулому, які отримали розквіт у наші дні, стали духовним багатством кожної дитини» [13, с. 216]. Однією з необхідних умов морального виховання він вважав бережливе ставлення до природи. «Ми виховуємо у своїх вихованців погляд на природу як на цінність, яку не можна з жодними іншими цінностями ні зіставити, ні порівняти» [12, с. 36].

Розвитку духовного світу школярів присвячено праці В. Сухомлинського, який розкриває значущість особистості педагога в загальному процесі морального розвитку дитини. Він розглядає процес формування світогляду школярів, визначає місце значення моральних знань у системі наукових знань про природу та суспільство.

У процесі трансформації суспільства якісно змінюється погляд на особистість, її ціннісне ставлення до дійсності. Учений І. Бех зазначає: «...цінності людини об'єднуються в

єдину систему, володарем якої стає особистість. Ціннісна система має свою специфічну організацію» [2, с. 19]. Він підкреслює значення певного якісного прориву педагогіки до розуміння особистості, її внутрішнього світу, душі, яка може відкритися назустріч вчителю, якщо той здатен сприйняти й адекватно інтерпретувати поведінку людини безпосередньо в кожен момент спілкування, володіє глибокими знаннями щодо людської психології, отож уміє правильно реагувати й на те, як вихованець у свою чергу інтерпретує його власний образ і поведінку. Розуміння, визнання і сприйняття вихованця як індивідуальності покладено в основу його концепції особистісно зорієнтованого навчання. Можна занотувати сучасні тези І. Беха про любов до дитини, про справедливість і гуманізм виховання, про пошук учителем шляхів до учня. «Розвиток гуманної вільної відповідальної особистості, – зауважує І. Бех, – безпосередньо пов'язаний із системою її духовних цінностей, що протистоять утилітарно-прагматичним цінностям» [1, с.124].

Формування у школярів розумного ставлення до цінностей – одне з найважливіших завдань сучасної школи. Невипадково в останні роки в навчально-виховний процес уведено такі курси, як економічне, екологічне, сімейне виховання, що передбачає формування в учнів правильного ставлення до цінностей. Школа несе вихованцеві комплекс найважливіших цінностей, над якими він міркує, дає їм оцінку осмислення і які потім освоює. Від цінностей загальних до конкретних цінностей, їхньої широти і різноманітності в досвіді школяра – саме це стає найбільш істотним моментом у формуванні особистості.

На думку О. Сухомлинської, «Оскільки кількість цінностей обмежена для сприйняття й усвідомлення особистістю всієї своєрідності і багатства внутрішнього світу дитини, а отже і цінностей, то мета педагогічного впливу полягає у прилученні дитини до тих цінностей, що мають універсальне значення, абсолютний та об'єктивний характер і, що найважливіше для виховання, позитивну спрямованість» [10, с. 25].

На наш погляд, реалізації необхідного комплексну морально-духовних цінностей у навчально-виховному процесі буде сприяти науково обґрунтована їх систематизація. Вона будується на основі зрозумілих і суворих критеріїв, що допоможе виключити розрізненість цінностей, стати для учнів протягом усього навчання в школі обґрунтованим мінімумом світової культури.

Необхідно чітко уявити собі, що кожний шкільний предмет – це, власно кажучи, лише частина цінностей від усього комплексу вже створених людством наукових, художніх, етичних, естетичних та інших цінностей, і виходити в роботі з учнем саме з цього, не дозволяючи значущість одних і недооцінку інших предметів. Усі вони в своїй основі взаємозалежні гуманістичним початком і спрямовані на формування у школяра всебічного життєвого досвіду, високої культури, взаєморозуміння з іншими людьми.

Педагогічна аксіологія значною мірою змінює характер співробітництва вчителя з учнями. І. Бех зазначає, що неправильним є твердження про недоцільність учителя показувати дитині любов до неї, бо саме через брак любові вихователя створюється певний емоційний дефіцит, що призводить до духовного вакууму – негативної ознаки педагогіки нашого століття.

Висновки з даного дослідження. Аналіз проблеми виховання морально-духовних цінностей у школярів та практичного досвіду роботи з учнівською молоддю свідчить, що морально-духовне виховання буде здійснюватися ефективніше, якщо одержані учнями знання систематично використовуються в їх практичній діяльності. Таким чином, для формування у школярів морально-духовних цінностей важливою є керівна роль учителя, спрямована на забезпечення систематичного засвоєння зрозумілих учням морально-духовних знань, що відбивають норми та правила в людських стосунках як на уроках, так і в поза ними.

Перспективи подальших розвідок. Проблема формування у школярів морально-духовних цінностей потребує глибшого розвитку, конкретизації шляхів формування внутрішнього прагнення учнів до засвоєння морально-духовних цінностей і відповідних їм дій.

Список використаних джерел

1. Бех І. Д. Духовні цінності в розвитку особистості / Бех І. Д. // Педагогіка і психологія. - 1997. - №1. - С.124.
2. Бех І. Д. Особистісно-зорієнтоване виховання : науково-методичний посібник / Бех І. Д. – К.: ІЗМН, 1998. – С. 19.

3. Бех І. Д. Виховання підростаючої особистості на засадах нової методології / Бех І. Д. // Педагогіка і психологія. – 1997. – №9. – С. 4-8.
4. Вишневецький Омелян. Віра і релігія в контексті завдань сучасного українського виховання / Вишневецький Омелян // Рідна школа.-1999.-№3.- С. 3-8.
5. Волкова С. В. Формування морально-ціннісних орієнтацій учнів 8-9 класів засобами українського та англійського фольклору : монографія / Волкова С. В. – Херсон: Айлант, 2006. – 129 с.
6. Макаренко А. С. З досвіду. Твори: В 7 т. / Макаренко А. С. – К.: Рад. Школа, 1954.-Т.5.- С. 284-301.
7. Національна доктрина розвитку освіти в Україні у XXI столітті. – К.:Шкільний світ, 2001.-24 с.
8. Основи національного виховання: Концептуальні положення / [В. Г. Кузь, Ю. Д. Руденко, З. О. Сергійчук, М. Г. Стельмахова та ін.]. – К.: Інформ. вид. центр "Київ".-1993.-Ч.1.-152 с.
9. Струманський В. П. Морально-ціннісне орієнтування виховної роботи / Струманський В. П. // Педагогіка і психологія.-1997.-№1.-С. 137-144.
10. Сухомлинська О. В. Сучасні цінності у вихованні: проблеми, перспективи / Сухомлинська О. В. // Шлях освіти. - 1991 - №1 - С.24-25.
11. Сухомлинський В. О. Вибрані твори: У 5 т. / Сухомлинський В. О. – К.: Радянська школа, 1976. – Т.1. – 654 с.; Т.2. – 670 с.
12. Сухомлинський В. О. Школа й природа / Сухомлинський В. О. // Радянська педагогіка. - 1970. - №5 - С.36.
13. Сухомлинский В. А. Избранные педагогические сочинения. В 3-х т. / Сухомлинський В. О. – М.: Педагогіка, 1970. – Т.1. - С.216.

УДК 371.315:811.133.1

Є.В. Яковенко-Глушенкова

КОГНІТИВНО-КОМУНІКАТИВНА СТРАТЕГІЯ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

Анотація. У статті на основі аналізу, синтезу та систематизації наукових джерел схарактеризовано об'єкти когнітивно-комунікативної стратегії формування усномовленнєвої комунікативної компетентності у майбутніх учителів французької мови.

Ключові слова: усне мовлення, комунікативна компетентність, французька мова, майбутні вчителі.

Yakovenko-Glushenkova Ye.V. Views on cognitive-communicative strategy of future French language teachers' oral speech communicative competence training.

Annotation. The article deals with analyses, systematization scientific views on cognitive-communicative strategy of future French language teachers' oral speech communicative competence training.

Key words: oral speech, communicative competence, French language, future teachers.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Соціальні та політичні перетворення, стрімкий розвиток науки і техніки, зміна світоглядних орієнтирів і системи цінностей, що характеризують сучасний етап розвитку України, знаходять своє відбиття у пріоритетах сучасної освіти, основними векторами яких сьогодні є перехід до компетентнісної концепції професійної підготовки майбутніх фахівців, запровадження інтерактивних форм організації навчального процесу в закладах освіти усіх ступенів і поширення комунікативного підходу до навчання майбутніх учителів іноземних мов. Це посилює увагу науковців різних галузей на особистості студента як активного суб'єкта процесу професійно орієнтованої підготовки.

Беручи до уваги, що педагогічна взаємодія як основна сфера діяльності вчителів іноземної мови реалізується переважним чином через усне мовлення, а також те, що оновлення системи освіти, зокрема цілей, принципів, змісту відповідно до потреб сучасного суспільства відбувається з урахуванням особистісних властивостей і професійних інтересів майбутніх учителів іноземної мови, а насамперед їх фізіологічного та психологічного розвитку, набуває значення аналіз когнітивно-комунікативної стратегії формування у них професійно орієнтованої усномовленнєвої компетентності.

У сучасній науковій літературі віддається перевага дискретному підходу до вирішення питання формування комунікативної компетентності майбутніх учителів іноземної мови загалом і французької мови зокрема. Це виявляється у вузькій спеціалізації наукових